

Антропософията е път на познание и себеразвитие, който обхваща сферите на философията и науката, изкуството и социалния ред; предлага духовно-научни методи за развитие на истинско осъзнаване на Реалността, дава обективно обяснение за човешката и световна еволюция. Основателят д-р Рудолф Щайнер (1861-1925) предоставя на всяка индивидуалност в пълна свобода обективно да изследва и провери фактите, изнесени от него за видимия и невидимия свят.

За създаване на Единно Антропософско общество в България

*за да стане добро
това, което ние
основано от сърцата ни,
от главите ни
изпълнени с цели ръководено,
искаме*

В последните години почти пред всеки антропософ в България е заставал въпроса дали да се основе, кога и как, Единно антропософско общество. А този въпрос възниква по един съвсем естествен начин, когато човек осъзнае как през последните 2-3 години антропософските инициативи надхвърлиха рамките на дружествата и се възприемат като обща антропософска работа, включваща широк кръг лични и професионални интереси. Примери за това са:

- Започнаха да се четат у нас уроците от Първия езотеричен клас на Школата за духовна наука
- Подпомага се създаването на нови антропософски групи във Варна, Пловдив, София, Габрово, Враца. Създадоха се групи по валдорфска педагогика, младежка група и др.
- Провежда се професионално ориентирано обучение по арт-терапия.
- Беше учредена Медицинска антропософска асоциация
- Проведоха се два антропософски медицински семинара от Йоп Ван Дам
- Изнесоха се цикли от антропософски лекции от Ник Томас, Ханс Хаслер и др.

- Проведоха се две общи срещи на антропософите у нас
- Организира се българо-немска конференция за алтернативна педагогика с най-голям дял на валдорфската педагогика
- Съществува активна издателска дейност на антропософска литература – излезли са от печат над 40 книги.

Всичко това образува една здрава основа, която ни кара да се надяваме, че ще можем да продължим да строим нагоре. Още при учредяването на Единното антропософско общество през 1923/4 Рудолф Щайнер е препоръчал създаването на единни антропософски общества в отделните страни, когато това е възможно. В този смисъл бяха изказванията и становищата на голяма част от антропософите, участвали в двете общи антропософски срещи. Но се задава и въпроса “Защо да го правим?”. По-надолу ще се опитаме, без да претендираме за изчерпателност, поне частично да отговорим на този въпрос.

- За да се популяризира антропософията, да се отвори към българското общество, да стане част от културата и духовния живот на България
- Да осъществява контакти с други антропософски общества в различни страни
- Да организира и подпомага езотеричното обучение в Първи клас у нас
- Да спомага за възникване на ан-

- тропософски групи в различни градове на България и да оказва съдействие на отделните групи
- Да дава духовнонаучна основа за развитието на различни дейности (валдорфски училища, антропософска медицина и изкуство, биодинамични ферми и др.)
- Да организира и подпомага чисто езотеричната работа в антропософията чрез международни и български конференции, семинари, симпозиуми и други форми на духовна дейност
- Създаване на условия за обучение на български антропософи в чужбина и организиране на обучение у нас с преподаватели от чужбина
- Създаване на по-големи възможности за централизиране на информацията, издаване на вестници и списания, както и подпомагане на връзката между отделните групи
- Предимство е, че ще могат да се създават нови групи, за които няма да е необходима вече съдебна регистрация (дълга и сложна процедура), ще могат да членуват също така и индивидуални членове (за селища, в които няма създадени групи).

По-подробно тези въпроси ще могат да бъдат разгледани и обсъдени на общото събрание в София на 03 март 2001 год.

Доц. Д-р Иванка Кирова, д.м.

ОТЗВУК ОТ ВАРНЕНСКО ЛЯТО 2000

В началото на август във Варна по инициатива на антропософската група се проведе едноседмичен семинар по антропософска живопис. Занятията се водиха от Анастасия Боронина - ученичка на Герард Вагнер, за когото Сергей Прокофиев неотдавна публикува спомени в Новини от Гьотеанума бр.3. Анастасия, или както я наричахме Настя, е художник-учител по антропософска живопис, майка на две деца, живее и работи със семейството си в Санкт Петербург. Запознах се с нея на Одеския семинар по Валдорфска педагогика, където също преподава. Основен момент в упражненията по рисуване бе преживяването на цветовете като носители на определени качества. Тези качества се проявяват при взаимодействието между цветовете. Например червеният цвят е топъл и движещ се. В комбинация със зеления цвят той изявява своята подвижност, а зеленият - стремежа си към покой. В комбинация със синьо, червеното затрептява в топлина, а синьото носи хлад. Рисувахме и други съчетания, както и върху фон. Към изследване качествата на цве-

товете се добави и стремежът за създаване на мотив и настроение в рисунката, съответстващи на цветовете.

Поради големия интерес, Настя повтори лекцията си за цветовете, придружена с много диапозитиви и други нагледни материали. Всеки имаше възможност да наблюдава през призма "чудото" - как цветовете изплуват на границата между черното и бялото.

В края на семинара се проведе съвместно упражнение по рисуване в кръг. Целта на това занятие беше да се възпроизведе последователността на цветовете в кръга на Гьоте. Всеки от участващите получи възможност да поработи и довърши рисунката на друг.

Настя предаде своето пожелание за по-нататъшна самостоятелна работа на участниците с думите: "Работейки по този начин с цветовете, достатъчно дълго и съзнателно, всеки може сам да извлече първичните им качества. Точно тези качества на цветовете са създатели на формите, които ни заобикалят."

Таня Маркова

ВДЪХНОВЕНИЕ
от работата С ЦВЕТОВЕ

И нека - зрящи - ръцете ми
протегнат
своите дължини към Всевишния

И нека всички предполагаеми
приятели и неприятели
се закачат

И щом макарите се завъртят
а подземната сила ни дръпне

всеки един от нас - отделен цвят -
преминавайки спектъра заедно -
нека, Господи, нека

произведе
Светлина!

Дарина Шентова
06.08.2000
Варна

Михаиловите конференции

Преди 21 години в Гьотеанума започва провеждането на известните Михаилови световни конференции. Те се провеждат на всеки седем години и събират около 1000 участници от различни страни, които се чувстват отговорни за антропософското движение. Главните теми през годините са:

1979 – Как да се намерят и съединят отново различните течения в антропософията, сформирали се след смъртта на Рудолф Щайнер? Какъв да бъде новият начин на сътрудничество?

1986 – Как да се обнови работата на Школата за Духовна наука?

1993 – Как секциите към Школата за Духовна наука да обновят работата си?

2000 – Конференцията през септември тази година създаде една нова атмосфера. Чувство на близост, сърдечност, отвореност преживяха участниците от 46 страни. Те се опитаха да възприемат стремежа в душата на другия, за да разгледат проблемите в работата на хората и да открият начин да се поддържат и да си сътрудничат. Не са важни в случая външните резултати, а човешката среща. Всички усетиха, че започва нещо ново и че сърцето се отваря – това беше незабравимо преживяване. Важно на тази конференция беше да осъзнаем какво се случва в духовния свят сега. Досега вратите в личен и обществен план като че ли бяха затворени. Но сега се осезава отваряне в духовния свят. Схващаме ли добре това отваряне и как ще му отговорим? За съжаление, и на тази конференция нямаше представител от България.

Вече е публикувано и съобщение за включването на трима нови членове във Форшанда единият, от които е Сергей Прокофиев.

Разказа за АВ Ханс Хаслер

Какво представлява Школата за Духовна наука

Не е лесно да се разбере същността на Школата за Духовна наука. Задачата и е да ръководи духовното изследване и затова по необходимост се различава от всички други научни дисциплини. Тя може да изглежда тайнствено за тези, които не участват в нея, защото тя наистина е основата на новите Мистерии.

Школата е основана в Духовния свят от Архангел Михаил през 15-17 век и като резултат от Коледната конференция 1923 за първи път намери израз на земята чрез Рудолф Щайнер.

Същността на школата се съдържа в поредица от уроци под формата на изговорено слово, което общо казано започва от края на книгата "Как се постигат познания за висшите светове". Те водят ученика през последователност от медитации за пречистване на душата в душевния свят и по-нататък към серия от опитности в земята на Духа. Така човек получава възможност да открие собствената си космическа природа, да оформи себе си като изследователски инструмент и да изживее предварително пътя, който ще стане опитност на цялото човечество през бъдещите векове. До каква степен може човек да се възползва от тази възможност зависи, разбира се, от неговата лична карма.

Школата обаче съществува главно не за полза на индивида, а на света. За тази цел тя е разделена на секции, съответстващи на основните професионални дейности. Членовете им – лекари, учители, художници, социолози и др. – се облъскват с проблеми, които са неразрешими чрез обикновените човешки способности основани върху сетивните възприятия и интелекта. Те стават фокус на духовно изследване, особено при съвместната работа на двама или повече членове на Школата. Резултатите зависят от даровете на творческите Иерархии и след това се споделят с всеки работещ в същата област. По този начин духовният възглед постепенно се разпространява във всекидневния живот като основа за една абсолютно нова Християнска култура на бъдещето. Един пример за това е Валдорфската педагогика.

Истинската работа на Школата следователно протича зад прага на духовния свят и в свободата на всеки индивид. Цялата необходима издръжка е отговорност и основна задача на Антропософското общество в съответствие със Статута му, като това се отразява в годишния счетоводен баланс. Следователно плодовете на Школата зависят от способностите на изследователите и от поддръжката на Обществото като цяло.

Ричард Седън

Ритмите в живота на детето

Ритмите са от изключителна важност за всичко живо. Наблюдаваме ги в растенията, които израстват и се развиват в съответствие с ритъма на годината; във формите на техните части – корени, листа, цветове, офермени ритмично. Удивителен е ритъмът в строежа на човешкия организъм – тялото например, притежава уникални музикални, хармонични взаимосвързани пропорции. Органичните процеси също протичат ритмично. Те следват деня и нощта, смяната на сезоните. Човешкото същество се е научило да преодолява тези ритми – можем да спим през деня и да будваме през нощта, да приемаме произволно храна. Но с детето не е така. То не е в състояние да действа като възрастния и все още се нуждае от ритмите. Колкото по-ритмично протича животът на малкото дете, толкова по-здрав организъм ще формира, ще се чувства по-спокойно и уверено в себе си. Основният праритъм – дишането – в антропософията се раглежда като едно от най-важните отношения на човека с външния свят. С помощта на дишането се осъществява съединяването на тричленната структура на организма в единно цяло: нервно-сетивната система, ритмичната система и системата на обмяната на веществата и двигателните органи. При детето дишането е неритмично. Една от основните задачи на възпитанието е да му помогне да хармонизира дишането си. Това се постига чрез правилна организация на детския живот, съобразена с възрастовите особености, като се редуват различни видове дейност. Оптималният ритъм предпазва от физическа и психическа преумора. Малкото дете не е в състояние да възприема прекалено много впечатления – духовната храна също трябва да се приема ритмично. При познанието ритмите играят съществена роля. Във валдорфските детски градини и училища учебно-възпитателният процес се гради на принципа на “вдишване” и “издишване”. Използват се дневен, седмичен, месечен, годишен ритъм. Редуват се активизиращи и концентриращи с отпускащи детето дейности. Съблюдава се троичният ритъм, който съответства на структурата на личността. В единството на

мислене, чувстваване и воля – редуват се възприятия, преживяване и практическо действие. При планиране се редуват естественонаучни и хуманитарни предмети.

Особено внимание се отделя на годишния цикъл. Учебният процес е свързан с четирите основни празника в различните сезони – есенен – ден на Миихаил, зимен – Рождество, пролетен – Великден, летен – Еньовден.

Очакването на Рождество Христово и свързаните с празника приготовления задълбочават социално-човешките аспекти на образователно-възпитателния процес. Съвместните дейности и преживявания пробуждат интереса към хората, с които детето живее, насочват вниманието му към истинския дълбок смисъл на празника. Връзката на човека със земята го кара през есента да повишава вътрешната си активност и качествено да я задълбочава през зимата. Главните календарни празници са свързани с движението на Слънцето и Земята, с топлинните и светлинни върхове в хода на годината. По време на Рождество е най-тъмно. Необходима ни е вътрешна светлина, за да преодолеем външната тъмнина. Свързаните с празника традиции и обичаи изграждат у детето благоговейно отношение и имат целебен ефект. Всяка година по време на Рождество се използват едни и същи символи, пеят се и се играят едни и същи коледни песни и танци. За израстващия човек е от особено важно значение да живее в хармония с околния природен свят. Светлият празник Рождество Христово е чист и величествен. В тъмнината, сред спящата смъртен сън природа, в свършена тишина се ражда Младенец, като ни носи надежда за нов живот. Ако човек успее да съедини себе си с тази мирова реалност, ако в най-съкровеното кътче на душата му проблесне лъч светлина и озари новозараждащото се добро, то това би било най-чудесното преживяване на този празник.

Иглика Ангелова
Валдорфска детска учителка

НОВИНИ

Младежка антропософска група за изучаване на херметична астрология се сформира в София в края на октомври. Идейният център, свързан с нейните сборки, е книгата на Роберт Пауел “Херметична астрология”. Основната цел на групата е навлизане в астрологията в съзвучие с антропософския светоглед.

Тридневен курс по евритмия за начинаещи и напреднали се проведе в Стара Загора от Диана Демирева на 26, 27 и 28 януари 2001.

СЪОБЩЕНИЯ

Обща среща на антропософите в България се свиква на 03 март 2001 год. от 12.00 часа в залата на кн-ца “Елрид”, София, по инициатива на работна група. Основната тема за обсъждане е: “Доколко сме готови да пристъпим към учредяване на Единно антропософско общество в България”.

Курс по биодинамично земеделие организира в София от 17 до 22 април обществото за антропософска наука “Изис-София”. Лектори са Матиас Гуепин и Джоан Бринч, преподаватели в Емерсон колеж, Англия. Такса за участие – 20 лв. Местата са ограничени. Програма на курса: 15 и 16 - посещения в български б.д. ферми; 17, 18 и 19 - сутрин лекции, следобед рисуване на растителни елементи; 20 и 21 - практически занимания за приготвяне на биодинамичен компост и биодинамични препарати.

Публична лекция “Биодинамично земеделие” ще изнесе Матиас Гуепин на 17 април 2001 г. в Столична библиотека, София, от 18.00 часа в зала “Вяра”. След лекцията ще се проектира половинчасов филм. Каним всички желаещи да заповядат. Лекцията е безплатна.

Съобщаваме на всички приятели, които имат интерес към изучаване на Библейските евангелия, че в Стара Загора от месец юни се сформира малка група за антропософска работа с евангелията. Интересуващите се могат да се обадят на Стелиана, тел. 042/5-84-06.

По технически причини брой 8 и брой 9 на АВ се отпечататаха с коректорски грешки, за което съставителите се извиняват на читателите.

Индивидуалността и свързването й с общността

При последното си посещение в София, в началото на декември, Ханс Ханслер изнесе една блестяща лекция за това как в своето развитие индивидуалността се свързва с обществото. Той започна с изясняването на противоречието между егоизма и алтруизма и разкри положителните импулси на егоизма. Когато човек е егоистичен, той извлича от обществото всичко, което иска за себе си. Когато е алтруист, той отдава повече от себе си за обществото. Всеки човек е една индивидуалност и ако изтикаме егоизма от света, ще изтикаме индивидуалността и Аза от света. В какви отношения стои Азът с обществото? Под общност разбираме всички връзки в семейството, училището, работата, обществото, народа. Как може да се надмогне егоизмът? Майката разширява егоизма си като обгръща детето и го обхваща в себе си. Тя е силно егоистична, но в обширен смисъл. Един директор на фирма взема всички работници под крилото си и разширява егоизма си, и т.н.. Това отношение може да се разпростира и до народа, когато индивидуалността го обгръща с важна мисъл и тя се разширява. Какво ще стане, ако егоизмът се разшири по този начин до света? Тогава се получава преобръщане и се проявява силата на индивидуалността. Когато човек разширява гледната си точка, той работи от силата на своя Аз за по-голяма общност. Това означава да се разшири съзнанието около целия свят и да се работи активно. При това Азът не се преодолява, а се развива.

Особеностите в развитието на детето са същите и в еволюцията на човечеството. Едва след 20 години детето се откъсва от периферията и се формира Азът. Така и човечеството в началото е свързано племенно и от век на век формира индивидуалността. Що за сила е тази, която ни кара да се отделим от периферията? Според Рудолф Щайнер това е антипатията. Благодарение на нея отсъждаме и правим съждения. Благодарение на симпатията ние се свързваме и чувствваме сърцето и душата. Р. Щайнер описва, че в душата ние се колебаем между любов и омраза и те произлизат от дълбок извор, който се раздваля в съдението за света – симпатия и антипатия. При антипатията сме в будно състояние – събуждаме се в самите себе си – проявяваме отношение към себе си. При симпатията заспиваме в другия човек – проявяваме отношение към другия.

В младостта човек реагира емоционално, а когато навлезе в зряла възраст – мъдро. Силите на възрастния човек живеят в обкръжението, в хората. В неговата душа живее това, което живее в обществото и обратно. Коя е силата, която би помогнала на човека да формира отношение към света? Това е развиването на интереса към другия. Когато се интересуваме истински от другите, ние оставаме твърдо в Аза си и същевременно се обръщаме към тях с уважение, благоговение, смирение.

Когато имаме цели в обществото, те са винаги по-високи от самото общество. Целта трябва да се постави в центъра, да се открие силата на направлението и посоката към целта. Около идеята се появява ново и нетипично общество. Необходимо е обаче целите да са конкретни, изпълнени с духовно съдържание. Няма нищо по-лошо от това да се говорят общи приказки. Трябва да се стигне до конкретното. Има опасност духовните цели да се формират прекалено общо. Целта трябва да е духовнонаучно формулирана. Духовното съдържание довежда до любов, вътрешна светлина и справедливост. Дори една общност да не стигне до практическо реализиране, все пак целта трябва да се реализира по някакъв начин.

Ако човек пропусне момента да излезе от себе си и остане в собствения си егоизъм, нещо в света ще се скъса, някъде ще се появи страдание.

Лекцията се възприе с интерес и благодарност от присъстващите, които веднага изразиха желание да чуят още на тази тема и помолиха Ханс Ханслер да изнесе друга лекция при следващото си идване у нас.

Диана Демирева

АДРЕСИ

Общество за антропософска наука "Изис-София" - София

председател: Ани Боянова
тел. 02/989 3020, 02/51 85 60
адрес за кореспонденция: п.к. 152, 1463 София
срещи на раб. група: два пъти месечно
лекция в салона при ЕЛРИД: всеки месец
учебна програма: Занимания с антропософски теми
библиотека: книги на български и английски език, книги на издателство "Изис-София"

Антропософско дружество "Рудолф Щайнер" - София

председател: Петко Бояджиев
адрес за кореспонденция: ЖК "Люлин", бл.611, вх. Г, ап. 91, София 1336, тел. 02/24 62 91
срещи на раб. група: всеки вторник, 17.30 часа
учебна програма: "Философия на свободата"

Антропософско дружество "Михаил" - София

председател: Светла Цонева-Бисерова
адрес: ул. Цар Симеон" 55, ет.2, София 1000, тел. 02/983 1144
срещи на раб. група: всяка събота от 16.00 часа; всеки е добре дошъл след предварителна уговорка
учебна програма: "Философия на свободата"
библиотека: книги на български, немски, английски, френски и руски език.

Антропософско дружество "Рудолф Щайнер" - Стара Загора

председател: Недялко Абаджиев
адрес: ул. "Отец Паисий" 87, ап.73, Стара Загора, тел. 042/597 94, 042/484 03
адрес за кореспонденция: п.к. 173, 6000 Стара Загора
срещи на раб. група: всеки четвъртък от 18.30
учебна програма: "Как се постигат познания за висшите светове", тема на годината "Философия на свободата"
библиотека: богата антропософска сбирка на български, немски, английски и руски език.

Антропософско дружество "Антропос-София" - Стара Загора

председател: Дора Петрова
адрес за кореспонденция: П.К 57, 6003 Стара Загора, тел. 042/435 00; 042/446 30
срещи на раб. група: всяка първа и трета сряда, 18.30 часа
учебна програма: тема на годината; "Медитация на основополагащия камък"

Група във Варна: Диана Ботушарова, тел. 052/236 584

Младежка група в София: херметична астрология.

Мартин Атанасов, тел. 02/983 1144

Работна група по Валдорфска педагогика: Снежана Бе-чева, тел. 02/660 951; Иглика Ангелова, тел. 02/952 1554

Асоциация за антропософска медицина
Хуманитарна фондация "Деца на бъдещето"
Консултативен антропософски лекарски кабинет

председател: д-р Калина Костова
ул. "Гурко" 10, ет.3, ап.6, София, тел. 02/981 3516

Бюлетина съставиха:

Диана Демирева, diadem@bulgaria.com
Георги Акабалиев, 042/886857, george@sz.osf.bg
Очакваме интересни материали, мнения, препоръки.
На адрес: п.к. 255, 6000 Стара Загора
Всяко дарение е добре дошло.

Разпространява се безплатно!